postaláda

társszerzőnk az olvasó

„Jön majd a tavasz, tele lesz a Postaláda felázott utakról, elhanyagolt parkokról, a télen kialakult szeméttelepekről szóló levelekkel" — jósolta néhány hónappal ezelőtt egyik ismerősöm, aki nem véletlenül tartott az effajta levelek szaporodásától. Az ilyen természetű panaszok jó részének kivizsgálása ugyanis munkahelyi kollégáinak feladata. Nos, a jóslat, szerencsére nem vált be. S ez remélhetőleg nem a levélírói kedv mérséklődésének tudható be, hanem annak, hogy az idei tavasz nagyobb rendben találta a várost, mint tavaly. Aki gyakran sétál a városban — s nem is csak a belső kerületekben —, észreveheti, korábban kezdődött a tavaszi nagytakarítás, s a peremkerületek lakói is szivesebben segédkeztek portájuk rendbetételével. Tisztább, gondozottabb a idei tavaszi Szeged, reméljük, sikerül megőrizni ilyennek a várost. Ezért hát a Postaládában is megfogyatkoztak a szokásos témák. Nem sajnáljuk, ugye?

Utasok javasolják

Lapunk április 10-i, keddi számában cikk jelent meg a Volán tavaszi terveiről, s arról, hogy a vállalat vezetői szívesen hallanák az utazóközönség észrevételeit akcióikról. Nos, máris érkezett két javaslat. Íme, elsőül Bimbó Lajos (Szamos utca 15/A II/6.) leveléből: „A városi közlekedésben részt vevő autóbuszok meglehetősen piszkosak belülről. Olyannyira, hogy az ember tiszta ruhában inkább nem ül le az ülésre. Az információ sem tökéletes még: sokszor boszszankodom utastársaimmal együtt azon, hogy az autóbuszokon csak egy járatszámjelző tábla van. Holott a kocsik hátulján is fel kellene tüntetni, hányas jelzésű a járat.

Az idősebb és gyengébben látó utasok nevében juttatta el rovatunkhoz észrevételét D. J.-né. Tapasztalata szerint az elektromos számjelzőberendezés számait nappal nehezen lehet elolvasni, különösen, ha hasonló alakú számok kerülnek egymás mellé, (például az egyes és a hetes). Igaz, este viszont ez a típusú járatszámjelző a hagyományosnál könnyebben olvasható. Esetleg újítója talál megoldást a nappali olvashatóságra is.

Elveszett szabadnapok?

„Rovatuknak rendszeres olvasója vagyok, ezért fordulok kérdésemmel a Postaládához, a magam és kolléganőim megnyugtatása érdekében. Egyszemélyes üzlet vezetője vagyok. Hasonló bolt van még négy. Az üzletek szabadnapját hétfői napra tették, illetve úgy osztották be, hogy az egymáshoz közel esőek nem egyszerre szünnaposak. Egyik a páros, másik a páratlan hétfőn van zárva. Csak akkor van baj, mikor hétfőre esik az ünnep, mint most húsvétkor és május elsején. Így nekünk két szabadnapunk elveszik. A központ szerint ez így helyes, mert fizetik az ünnepet. De ez mindenkinek jár, a szabadnap pedig azért járna, mert előtte ledolgoztuk. Amelyik üzlet jelenleg a páratlan hét hétfőjén szabadnapos, az egymás után négy hétfőn zárva lesz.

Azt kérdezném: valóban elveszik-e a szabadnapunk, vagy másik napon kiadható? Ezt milyen rendeletből tudhatjuk meg?" — kérdi Hegedűs Gézáné, a Huszka Jenő utca 3-ból. Mivel levélírónk nem írta meg, melyik kereskedelmi vállalat üzletében dolgozik, nem tudtunk érdeklődni az ismeretlen illetékesnél. Tanácsunk: kérjenek segítséget a vállalat szakszervezeti bizottságától. Ettől függetlenül azonban reméljük, olvasóink vállalatának vezetői „felismerik" a panaszost és érdemi választ adnak levélírónk kérdésére.

Segítsenek a járókelők is!

„A Délmagyarország március 30-i Postaládájának egyik cikke szerint figyelmetlenül végezte munkáját az FI 03—08 forgalmi rendszámú gépkocsi vezetője. Ez a gépkocsivezető én vagyok. Hogy miért írok Önöknek? Mert engem és kollégáimat is sért ez a felháborodás. Ez egyáltalán nem jogos. Először is: ez a gépkocsi (locsolóautóról van szó) olyan nagy zajt hoz létre munka közben, hogy azt majdnem lehetetlen nem észrevenni. A sárga villogóról nem is beszélve, amelyről köztudott, hogy figyelmeztető jelzés. Kérdem, mi a célravezetőbb: ha a gyalogos is veszi magának a fáradságot és saját érdekében is arrébb megy, vagy ha én kikapcsolom a szórófejet és tízméteres útszakaszon sáros marad?

Pontosan emlékszem arra a napra is, amelyről a levélíró említést tesz. Ugyanis a napi bosszankodásaimat elpanaszoltam főnökeimnek is. A villamossínt mostam és a járdaszigeten várakozókra hosszan kürtöltem és intettem, hogy menjenek arrébb. Mikor láttam, hogy ez kevés, akkor kiszóltam és megkértem őket, most már szóban. Sajnos két idősebb úr ekkor sem volt hajlandó kérésemnek eleget tenni. Mit tehettem, lezártam a vizet és porosan hagytam az útszakaszt. Seprőgépkocsin is dolgoztam sokáig és sajnos azt tapasztaltam, hogy a lakosság az ilyen levelekkel akar a város tisztaságáért tenni valamit. Önök tudják a legjobban, hány ilyen panaszos levél jelent meg cikk formájában. A munkát végezze el más, ők meg nyugodtan szemetelnek. Tisztelet a kivételnek! Ez a válaszom és kérem, ezt is közöljék: Tisztelettel: Szabó Illés gépkocsivezető".

Szabó Illésnek köszönjük levelét. Elsősorban azért, mert nem várta meg, míg vállalatának illetékese fogalmaz választ, hanem vállalta a nyilvánosságot, nem titkolta kilétét. De azért is készséggel adtunk helyet sorainak, mert érezzük igazát: sokszor inkább másokban keressük a hibát, ahelyett, hogy magunkat faggatnánk, megtettünk-e minden tőlünk telhetőt?

Ki mit vár?

Egyik házfelügyelő levélírónk arról panaszkodik, hiába figyelmezteti a lakókat — csak éppen azt nem írta meg, melyik ház lakóit! —, telerakják a lépcsőházi elektromos kapcsolószekrényeket hulladékkal, száraz kenyérrel. Aki a házirendet megköveteli, arra haragszanak a lakók — írja olvasónk, s nyilvános közléstől bizonyára a lakók megszégyenítését várja. De hát így? Névtelenül?

Sullerné Molnár Anna (Közép fasor 15/C.) levelének közlése után talán visszakapja kisfia egész évi tejjegyét. „Ám a megtaláló nem olvasta el a tejjegyen levő nevet és címet. Elkeseredtem. Nemcsak az elvesztett pénztárcában levő pénz, hanem inkább a jegy miatt. Féléves kisfiamnak még sokáig szüksége volna a jobb minőségű tejre. Tudom, már nem tehetek semmit, de eszembe jutott valami. Nem lehetne a tejjegyeket megszámozni, s így, ha valaki elveszíti, érvényteleníthetének azt a számot és adhatnának a gyereknek másik tejjegyet." Az ötlet bizonyára megvalósítható, csak azt nem tudjuk, az üzletek dolgozói hogyan tartanák észben az érvénytelenített számokat?

Vecsernyés Szilveszterné arról ír, hogy a sövényházi úton — Sándorfalván — kint játszanak a gyerekek az utcán, kaviccsal dobálják az arrajáró autókat, ijesztgetik a vezetőket, sokszor szüleik szeme láttára. Levélírónk abban bízik, hogy a sándorfalvi szülők ezután jobban vigyáznak majd gyerekeikre, s elmagyarázzák nekik: az úton játszani nagyon veszélyes.

„A Délmagyarország vasárnapi számában, a szegedi fák sorsáról írt fájdalmasan elgondolkodtató cikk kapcsán elhatároztam, hogy a témához én is hozzászólok. Megírását már évek óta abban a reményben halogattam, hogy nem lesz rá szükség, mert a közvetlenül illetékesek előbb-utóbb mégis észreveszik és megfelelően intézkednek. Az idén sem látok készülődést.

Miről is van szó?

Készséggel és örömmel ismerem el, hogy kertészeink a parkok gyönyörű virágtábláinak változatos szépségével igazán remekelnek, ugyanakkor azonban igen fájlalom, hogy a terek, utcák fasorainak gondozásával, kiegészítésével nem törődnek kellőképpen. Csak a Belvárosról szólva, egyebek között a Széchenyi tér a Korányi fasor, a Deák Ferenc utca, a Tanácsköztársaság útja, a Berzsenyi utca, a Lenin körút (nem is szólva a külsőbb részekről) kiszáradt fáinak helyére nem telepítenek erőteljes újakat. Az ünnepi játékok közvetlen szomszédságában, az elhanyagolt Bajza és Nádor utca is kívánkozna a néhány szép cserje után, amelyek olyan intim hangulatot adnának a környezetnek.

Észrevételemet szeretettel, bizakodással ajánlom büszkeségünk, városunk hivatott gondviselőinek figyelmébe" — írja egyik városszerető olvasónk.

Vízparti veszedelem

A Délmagyarország 1978. december 8-i számának Postaláda rovatában aggodalmamat fejeztem ki amiatt, hogy a Tisza-parti vízibástyánál nincs védőkorlát, és emiatt tartani lehet attól, hogy a bástyatetőre felmenő és ott járkáló, szemlélődő, kíváncsiskodó gyermekek, felnőttek a 4-5 méteres mélységbe, vagy a megáradt Tiszába esnek.

A lap 1979. január 10-i száma egy megrendítő fényképet is közölt az említett veszélyhelyzetről: havas téli táj, úszó jégtáblák a megáradt Tiszán, az előtérben a vízibástya egy része, a bástyafal külső, víz felőli szélén ketten álldogálnak. A fénykép alatt a következő szöveg: Nézni is rossz! A rondella peremére merészkedő gyerekek könnyen a jégtáblák közé zuhanhatnak.

Közzétett levelem, és a riasztó fénykép megjelenése óta nagyon sokan felmentek már a bástyatetőre és kitették magukat az életveszélynek. A napokban végigsétáltam a Tisza-parton, a kocsiutat szegélyező gyalogjárdán és megdöbbenve tapasztaltam, hogy a gyalogjárda víz felőli oldalán egész sor veszélyhelyzet létesült. Az említett gyalogjárda és a kisvízi folyómeder között kialakított betonlépcsős mederoldalt 25-30 méterenként körülbelül két méter széles és körülbelül 2 méter mélységű aknák szakítják meg, melyek közvetlenül a gyalogjárda mellett vannak. Korlát a járda és az aknák között nincs! Ha valaki a járda mellé lép, belezuhan az aknába!

Ha a város kocsiútjain valamelyik vállalat útépítés, csatornázás, víz-gázvezeték, vagy egyéb építkezés, javítás miatt gödröt ás, aknát készít, azt a balesetet megakadályozása végett korláttal veszi körül. A Tisza-part szóban forgó részét a város közönsége és az idelátogató vendégek felfedezték, megkedvelték és szép időben már most is meglepően sokan sétálóhelyül választották. És ez az érdeklődés az idő javulásával még fokozódni is fog. És ezzel együtt a bekövetkező balesetek valószínűsége is! A mostani, és a mostanihoz hasonló vízállás mellett fokozottabb a balesetveszély; amikor arra jártam, a Tisza szintje csak egy lépcsőmagassággal volt alacsonyabb, mint a gyalogjárda és az említett aknák nem voltak láthatók. Aki ilyenkor lépett volna ott a járda mellé, megfulladhatott volna.

Nem kellene sürgősen gondoskodni védőkorlátokról?

Nagyvári János
Bajcsy-Zs. u. 16., fszt. 1.

Visszhang

Nagy Joachim levelének olvastán az jutott eszembe, hogy most még valamelyik lexikon idevágó fejezetét kellene idézni, esetleg részleteket egy, a témáról írt disszertációból, aztán a Postaláda tényleg átalakul csillagászati rovattá. Talán emlékeznek az olvasók, most lenne a harmadik alkalom, hogy a levélírónkat és vitapartnerét, dr. Kocsor Lajosnét különösen érdeklő kérdést a nyilvánosság elé tárjuk. A kérdés: mikor kezdődik a csillagászati nyár és a tél. Bevallom őszintén, nekem édesmindegy, mit tartanak efelől általában a csillagászok, s mit egy-egy adott évben konkrétan, mindegy, hogy június 21-én, vagy 22-én lesz majd a nyári napforduló. Csak itt lenne már! Ám úgy tűnik, a levélíróink között kifejlődött vita gyűrűzne tovább, ha most teljes terjedelmében idéznénk Nagy Joachim újabb levelét, amelyben az utolsó húsz év adatait elemezve bizonyítja, neki volt igaza. (Az a gyanúm, válaszul érkezne olyan levél is, mely viszont az elmúlt száz év napfordulóiból vonna le következtetéseket.) Ugye nem veszik hát rossznéven, ha maradunk csak az 1979-es esztendőnél? Mint azt már két hete is megírtuk: az idén június 22-e és december 22-e lesz a napfordulós nap.

Köszönet

„Április első napjaiban a „Lada" ifjúsági szocialista brigád Gazsó Pál és Hódi István vezetésével teljes létszámmal eljött hozzánk és a már több hónapja használaton kívül álló Trabant Hycomat autónkat társadalmi munkában teljesen rendbehozták. Törések, motorikus hibák, alkatrészcserék, festés stb. — mind olyan munkák, melyeket a mi szerény nyugdíjunkból egyelőre nem tudtunk volna elvégeztetni. A brigád munkahelye a 10. számú Volán, amellyel házi szociális gondozónk vette fel a kapcsolatot. A vezetőség hozzájárult, hogy nekünk, rokkant házaspárnak ezt a munkát elvégezhesse a brigád. Köszönet érte mindenkinek" — írja Rigó György és Rigó Györgyné, az Északi városrész 342 I/4-ből.

Összeállította:
Pálfy Katalin

Zelei Miklós:

A kezdet

Egy életút dokumentumai

7. Lett egy barátom is, Hasznos Béla. Ott kezdtünk az élettel megismerkedni. Ő is szegény, falusi gyerek volt, mint én. Sok krémes rétest megettünk, megtanultunk főzni. Eleinte néha nem sikerült.

Prézlis nokedlit akartam csinálni, és ahogy mástól láttam, hideg vízbe szedtem ki a megfőtt nokedlit, hogy gyorsan meghűljön. Igen ám, de nem így történt. A bödönünket félig engedtem hideg vízzel, hogy majd a tetejét lezárva, az apró lyukakon kifolyik a víz. De elfelejtettem bebiztosítani a tetőt. Minden készen állt a leszűréshez, felfordítottam a bödönt és szűrtem a nokedlit. S hogy gyorsabban menjen, kivittem az udvarra, rázni kezdtem. De kinyílt és a nokedlink a homokba fordult.

Istentelenül dühös lettem, pedig nevetni kellett volna. Oda az ételünk, a vacsoránk. Béla még dühösebb lett, mint én. Nekem is ugrott, össze is verekedtünk, de szerencsére megjött a Szöszi. Megvigasztalódtunk a tangóharmonikáján meg zsíros kenyéren.

Szépen játszott az a lány, mindig a nyakában volt a tangóharmonikája, bárhol járt, amíg meg nem unta. Akkor meg Bélának akarta elsózni, négy- vagy ötszáz forintért. Nagy pénz volt az akkoriban. Mondtam Bélának, nincs annyi kidobnivalónk. Egy hét múlva mégis megvette a tudtomon kívül. Jöttek karon fogva Szöszivel. Szöszi még ki sem mosakodott, csupa sár volt a csizmája, olajfoltos a szeplős képe, a harmonika meg Béla barátom nyakában lógott. Szöszi bevásárolt a pénzből, még bort is vett, és meghívott minket vacsorára. Húst sütött meg krumplit, és savanyú paprikát adott hozzá. Kár, hogy Béla sohasem tanult meg rendesen játszani azon a harmonikán.

Aztán kazánkovács-átképzősnek küldtek, hathónapos tanfolyamra, de három-négy hónap múlva otthagytam, mert ahhoz gyenge voltam. Mentem vissza az építkezésre, de Béla akkorra már elkerült onnan villanyszerelő-tanulónak Angyalföldre. Szöszit se láttam sehol. Három-négy hónap nagy idő volt abban az időben.

Udvarolgatni próbáltam, de nem nagy sikerrel, két vetélytársam is volt, hol az egyik, hol a másik győzött, én ritkán. Inkább a munkába öltem az erőmet. Nagy örömmel dolgoztam, olyan jó érzés volt a festés végén körülnézni egy-egy új lakásban; ezt én is csináltam. Elképzeltem, azok mennyire fognak örülni, akik majd beköltöznek. Minden új volt, friss festékszag áradt a szobákban, konyhában. Arra sose gondoltam, hogy magamnak is kéne festeni egyet. Dolgoztam 1952 augusztusáig, akkor meghallottam, hogy lehet jelentkezni tiszti iskolára.

Nosza, gondoltam, itt a lehetőség! Én is tanulhatok. A Vasvári Pál repülős tisztire jelentkeztem.

Nagy hátránnyal indultam. Cselédkedés közben nem lehetett nekem könyvem, de ha találtam csak egy darab papírt is, amin betű volt, elolvastam. Mindent. Meg is kaptam a behívót, jól sikerült a felvételim. Megfeleltem a politikai, számtani, irodalmi, történelmi vizsgán, pedig csak négy elemivel pályáztam meg az iskolát. De az orvosi vizsgálaton nem feleltem meg az alacsony vérnyomásom miatt. Pedig szédülni se szédültem. Beültettek egy székbe, megforgatták alaposan, és utána mindenfélét méricskéltek, sajnos, a vérnyomásom alacsony volt.

Átirányítottak a Kossuth Akadémiára, tüzértisztnek.

Naiv voltam nagyon, nem tudtam, mivel jár egy tiszti iskola. Az lebegett a szemem előtt, hogy tanulhatok végre. Mikor beiskoláztak, odamentem a főhadnagyhoz:

— Főhadnagy elvtárs, tessék mondani, ha elvégeztük az iskolát, azonnal le is szerelünk?

Persze, hogy kinevettek.

Négy elemimmel elég jó előmenetelt tanúsítottam. Nehéz volt pedig. A legtöbb hallgatónak érettségije volt, de legalább nyolc általánosa. Alig tudtam szorozni, osztani, kivonni, és egyből a logaritmus világába csöppentem. Sinus, cosinus, cotangens, karakterisztika — idegenül hangzott mind. A szabad időmben is mindig tanultam. Harminc méter hosszú teremben volt a mi tanulónk. Abban jártam föl-alá, kezemben a könyv, kilencven méter alatt kellett elolvasnom egy oldalt, azután leültem és leírtam, hogy mit olvastam. Azután a következő oldal, újra háromszor végigjártam a termet — télen, nyáron nyitott ablaknál, akkor még nem dohányoztam, mire befejeztem a tanulást, olyan volt, mintha egy nagy gyalogtúráról érkeztem volna meg. Néha kiszámoltam, előfordult, hogy nyolctíz kilométert is megtettem egy délután és este. Vagy éppen kora hajnalban.

Hallatlan akarattal, lelkesedéssel elértem, hogy félévi átlagom 3,5 lett. Nagy fegyvertény volt ez tőlem. Roppant hátrányt kellett behoznom, hogy egy vonalban maradhassak a nálam magasabb végzettségűekkel. Sikerült, s erre nemcsak akkor voltam büszke, ma is az vagyok.

(Folytatjuk.)